



БУРЯДАЙ УНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯДАЙ ОБКОМОЙ.
БУРЯДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газеттэй 1921 оной декабрийн 21-нээ гарана

№ 15 (16888)

1985 оной январин 18, пятница

Сэн 3 мүнгэн.

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭ — ТАБАН ЖЭЛЭЙНГЭЭ ТҮСЭВ — МАЙН 9-дэ ЧЕМПИОНОЙ ШЭНЭ АМЖАЛТА

Партияга XXVI съездийн, КПСС-эй ЦК-гай майн (1982 он) Плениумийн, мун удаахи Плениумуудай шийдхэбэринүүдэ хэрэг дээрнэ бэлүүлхын түүлөө оролдон, манай колхозой малшад оронийнгоо Эдэ хоолой программа гүйсэд дүүрэн дүүргэхэ талаар ялалд эхэ хүдэлмэри ябуулжа байхай.

Манай малшад туйлаһан энэ амжалтаараа урмашан, өөһ-дөөнөө арга боломжонүүдэ тооложо зөөд, ийлаһын 40 жэлдэ аларта оёе ажалай бэлүүлхэ урмашан гэгдэн бүхэ-хэеэ социалис мурьсөөн үргэнөөр дэлгэрүүлгэдэе.

Манай малшад туйлаһан энэ амжалтаараа урмашан, өөһ-дөөнөө арга боломжонүүдэ тооложо зөөд, ийлаһын 40 жэлдэ аларта оёе ажалай бэлүүлхэ урмашан гэгдэн бүхэ-хэеэ социалис мурьсөөн үргэнөөр дэлгэрүүлгэдэе.

Энэ амжалтада тэжээлэй баазын онсо хуури зээлхэ байһанинь элгэ. Манай колхозой районийнгоо бэш ажалын туйлаһан ажалда эзэн ёһоор хандаһанһаа, би байһан арга боломжонүүдэ гүйсэд дүүрэн хэрэглэнхэ, гэрэнэй тусэбье дүүргэхэ талаар оролдонһоо энэмэй сэхэ дулдайдаа байна.

Энэ амжалтада тэжээлэй баазын онсо хуури зээлхэ байһанинь элгэ. Манай колхозой районийнгоо бэш ажалын туйлаһан ажалда эзэн ёһоор хандаһанһаа, би байһан арга боломжонүүдэ гүйсэд дүүрэн хэрэглэнхэ, гэрэнэй тусэбье дүүргэхэ талаар оролдонһоо энэмэй сэхэ дулдайдаа байна.

Мухар-Шэбэрэй районий «Знамя Ленина» колхозой түүрүү механизаторнуудай нэгэн Устин Георгиевич Назаров үчгэрэн зунай, намар үедэ АВМ-1,5 тухэлэй витаминтай ногооной гурил гаргадаг агрегата ахалагша машинистээр хүдэлжэ, бага бэшэ амжалта туйлаа.

Ургарһан сагай уярилай хэды тогтууригуй байгаһыёе хаань, колхознигуудай үсэд шангаар хүдэлхэндэн, зарим тэдэ амжалтанууд туйлагдаа. Эгээл мунөө үедэ бүхэ Совет орон дотор ийлаһын 40 жэлдэ аларта оёе ажалай бэлүүлхэ урмашан гэгдэн бүхэ-хэеэ социалис мурьсөөн үргэнөөр дэлгэрүүлгэдэе.

Манай ажалын мал ажал эрихилгэдэ энэ мурьсөөндэ хам ороосод, байша онойнгоо тусэбтэ даабаринуудыёе үлүүлэн дүүргэхэ, энэ жэлдэ бата найдамтай үндэһэ хуури табиха зорилготой ажаллажа байна.

Энэ үеэ дүүргэхэ, энэ жэлдэ бата найдамтай үндэһэ хуури табиха зорилготой ажаллажа байна. Энэньшье гайхалтай бэшэ, Тимгэжэ бидэ һү, мяха, ноһоо гүрэндэ худалдаа табан жэлэйнгээ тусэбье бэлүүлхэ аргатай болсох хэ юм бида.

Энэ үеэ дүүргэхэ, энэ жэлдэ бата найдамтай үндэһэ хуури табиха зорилготой ажаллажа байна. Энэньшье гайхалтай бэшэ, Тимгэжэ бидэ һү, мяха, ноһоо гүрэндэ худалдаа табан жэлэйнгээ тусэбье бэлүүлхэ аргатай болсох хэ юм бида.

Энэ үеэ дүүргэхэ, энэ жэлдэ бата найдамтай үндэһэ хуури табиха зорилготой ажаллажа байна. Энэньшье гайхалтай бэшэ, Тимгэжэ бидэ һү, мяха, ноһоо гүрэндэ худалдаа табан жэлэйнгээ тусэбье бэлүүлхэ аргатай болсох хэ юм бида.

Энэ үеэ дүүргэхэ, энэ жэлдэ бата найдамтай үндэһэ хуури табиха зорилготой ажаллажа байна. Энэньшье гайхалтай бэшэ, Тимгэжэ бидэ һү, мяха, ноһоо гүрэндэ худалдаа табан жэлэйнгээ тусэбье бэлүүлхэ аргатай болсох хэ юм бида.

1985 ФЕВРАЛИН 24 Советуудай хунгалта

Хунгуулийн Центральна комиссион заседани

Хунгуулийн Центральна комиссион заседани

Хунгуулийн Центральна комиссион заседани



Мухар-Шэбэрэй районий «Коммунизм» колхозой хүнай фермэ 400 гаран хаамхай үнээдэй.

НЭГЭН ҮАНАЛТАЙГААР

Республика доторнай хунгалтын урда тээхи окружной зүблөөнүүд эхилэе

Республика доторнай хунгалтын урда тээхи окружной зүблөөнүүд эхилэе

Республика доторнай хунгалтын урда тээхи окружной зүблөөнүүд эхилэе

Республика доторнай хунгалтын урда тээхи окружной зүблөөнүүд эхилэе

Республика доторнай хунгалтын урда тээхи окружной зүблөөнүүд эхилэе

Республика доторнай хунгалтын урда тээхи окружной зүблөөнүүд эхилэе

«БУРМЯСОПРОМ» НЭГЭДЭЛЭЙ КОЛЛЕКТИВЭЙ 1985 ОНОЙ СОЦИАЛИС УЯЛГАНУУД

«Бурмясопром» нэгэдэлэй хүдэлмэришдэ инженерно-техническэ хүдэлмэришдэ болон аба хаашад 1985 ондо нимэ дээшлүүлгэдэн социалис уялануудыёе абаба:

Тусэбөө гадуур 200 мянган түхэрэйгэй ашаг олзо абаха.

Тусэбөө гадуур 500 мянган услоиво баанха консервэ, ажалуудай хэрэглэмжын 30 мянган түхэрэйгэй эд бараа, 50 тонно хуурай тэжээл үйлдэбэрлихэ.

45 шэнэ түхэрэйгэй үйлдэбэридэ тодогдохо, 120 мянган түхэрэйгэй экономическа ашаг үрэтэй уралан нарижуулгын, ухаалан зохиолгын 120 дурдахай нэбтэрүүлгэдэхэ.

Хүдэлмэришдэй мэргэжэл, юрэнхэй эрдэм мэдрэс дээшлүүлхын тула 1224 хүнийг элдэв хүрэлсэлдэ хабаадуулах, тэрэ тоодо коммунис ажалай хүргүүлүүдтэ — 687, хүдэлмэришэн залуушулай хүргүүлдэ — 90, тусхай дунда ба дээдэ болотор консервэ үйлдэбэрлихэ талаар 4,5 жэлэй тусэбье дүүргээдэ байха.

Бүхы хүдэлмэришдэй 81 процентые хамтын подярдгай гуримээр хүдэлдэг байдагинуудта нэгдүүлхэ, ажалын тоосооной 13 бригада байгуулах.

Table with 3 columns: Product, Quantity, Unit

Table with 3 columns: Product, Quantity, Unit

Table with 3 columns: Product, Quantity, Unit

Table with 3 columns: Product, Quantity, Unit

Table with 3 columns: Product, Quantity, Unit

Table with 3 columns: Product, Quantity, Unit

Хунгалтын нийтэ хэмжээн 100,4 102 100,9

ЭДЭВХИ ҮҮСХЭЛХЭЭ ЭХИТЭЙЛ

коллективүүдэд хүсвэр бага бэш үбэ тэмцэл бэлдэхдээ Тимжээ үзлэжлэгийн үсдэ бүх тэмцээлд гэмтэйгээр гаргашалын тула горитох хэмжээгүүдээ харгалзаж, Жэжээлдээ Эгэтын бүх нарийн фермдээ РСФСР-ий Совет Союзд депутат Х. М. Митинговтай хүтэлбэрдлэг депутат буюу гэрээтэй байнаар худалд. Энэ бүлэгт гэрээтэй фермын ажлаар бүх үзлэжлэгийн өөрийнөө шанга хинэлтэд аба. Ажлаар журам, үбэ тэмцэл гаргашалга, гүрэнд бү түүшээ тусбэй дүүргэлт, ажлуудалай хэрэг-лэмж хангалга гэж мэт асуудлуудад сэрүлжэ анхрал дорно байдаг. Тимжээ бүлэгт гэрээтэй депутат Д. С. Цыденжалова, Н. Ц. Балданова болон бусад эмхидхэлбэ шалгалтын өдэ хүдэлмэри ябуулан.

Хорин леспромхозой түб—Тува тосхондо мун лэ депутат бүлэг байгуулагданхай, 7 хүнөө бүрдлээн үс бүлэгтэй леспромхозой түблэбэрин хэрэгтэй горитой нүүлээ зуулан. Соомоний Совет депутатуд Н. И. Карпуков, М. В. Мундаруева гэрээтэй ороолдоо гаргажа, элдбэ дугагдалуудыг усадхаха хэрэгтэй хубитажа эхээр оруулан.

Советийнэй сэг үргэлжин комиссионууд нилээт эдэвхтэй, үсүхэлтэй гэж тэмдэглэж. Эндэ нэн түрүүн худөө ажлын талаар сэг үргэлжин комиссионууд хэрэгтэй байхад дүүргэлтэй байхад, эрхим хүдэлмэришдэ олон.

Малой үбэлжлэгийн хилээд байхад, үбэ тэмцээлд гэмтэйгээр гаргашалга, малый байрнуудыг дулаалха, электрин элш хусыг алмаха гэж мэтлэжлээн асуудалыг худөө ажлын талаар сэг үргэлжин комиссионууд хэрэгтэй байхад, эрхим хүдэлмэришдэ олон.

Малый үбэлжлэгийн хилээд байхад, үбэ тэмцээлд гэмтэйгээр гаргашалга, малый байрнуудыг дулаалха, электрин элш хусыг алмаха гэж мэтлэжлээн асуудалыг худөө ажлын талаар сэг үргэлжин комиссионууд хэрэгтэй байхад, эрхим хүдэлмэришдэ олон.

Малый үбэлжлэгийн хилээд байхад, үбэ тэмцээлд гэмтэйгээр гаргашалга, малый байрнуудыг дулаалха, электрин элш хусыг алмаха гэж мэтлэжлээн асуудалыг худөө ажлын талаар сэг үргэлжин комиссионууд хэрэгтэй байхад, эрхим хүдэлмэришдэ олон.

Малый үбэлжлэгийн хилээд байхад, үбэ тэмцээлд гэмтэйгээр гаргашалга, малый байрнуудыг дулаалха, электрин элш хусыг алмаха гэж мэтлэжлээн асуудалыг худөө ажлын талаар сэг үргэлжин комиссионууд хэрэгтэй байхад, эрхим хүдэлмэришдэ олон.

Хорин леспромхозой түб—Тува тосхондо мун лэ депутат бүлэг байгуулагданхай, 7 хүнөө бүрдлээн үс бүлэгтэй леспромхозой түблэбэрин хэрэгтэй горитой нүүлээ зуулан. Соомоний Совет депутатуд Н. И. Карпуков, М. В. Мундаруева гэрээтэй ороолдоо гаргажа, элдбэ дугагдалуудыг усадхаха хэрэгтэй хубитажа эхээр оруулан.

Советийнэй сэг үргэлжин комиссионууд нилээт эдэвхтэй, үсүхэлтэй гэж тэмдэглэж. Эндэ нэн түрүүн худөө ажлын талаар сэг үргэлжин комиссионууд хэрэгтэй байхад дүүргэлтэй байхад, эрхим хүдэлмэришдэ олон.

Малый үбэлжлэгийн хилээд байхад, үбэ тэмцээлд гэмтэйгээр гаргашалга, малый байрнуудыг дулаалха, электрин элш хусыг алмаха гэж мэтлэжлээн асуудалыг худөө ажлын талаар сэг үргэлжин комиссионууд хэрэгтэй байхад, эрхим хүдэлмэришдэ олон.

Малый үбэлжлэгийн хилээд байхад, үбэ тэмцээлд гэмтэйгээр гаргашалга, малый байрнуудыг дулаалха, электрин элш хусыг алмаха гэж мэтлэжлээн асуудалыг худөө ажлын талаар сэг үргэлжин комиссионууд хэрэгтэй байхад, эрхим хүдэлмэришдэ олон.

Малый үбэлжлэгийн хилээд байхад, үбэ тэмцээлд гэмтэйгээр гаргашалга, малый байрнуудыг дулаалха, электрин элш хусыг алмаха гэж мэтлэжлээн асуудалыг худөө ажлын талаар сэг үргэлжин комиссионууд хэрэгтэй байхад, эрхим хүдэлмэришдэ олон.

Малый үбэлжлэгийн хилээд байхад, үбэ тэмцээлд гэмтэйгээр гаргашалга, малый байрнуудыг дулаалха, электрин элш хусыг алмаха гэж мэтлэжлээн асуудалыг худөө ажлын талаар сэг үргэлжин комиссионууд хэрэгтэй байхад, эрхим хүдэлмэришдэ олон.

Малый үбэлжлэгийн хилээд байхад, үбэ тэмцээлд гэмтэйгээр гаргашалга, малый байрнуудыг дулаалха, электрин элш хусыг алмаха гэж мэтлэжлээн асуудалыг худөө ажлын талаар сэг үргэлжин комиссионууд хэрэгтэй байхад, эрхим хүдэлмэришдэ олон.

Арадай уран бэлигэй бүхэсэгтэй харгалга «БАРАБАНЩИЦА»

С. ЭХЫЕНЬ ХЭЛБЭЛ, «орхо үзөөгүй аад, гутаалаа бу таллал» гэһэн оһион угын лаха аргагүй мэргэнээр хэлэгдэһе үшөө дахин сэгнэн мэдэрхэ сэг олон удаа болодог даа. Алибаа юунысе ноодорхо харынгүй, хэлээрэ айтгалангүй, тинмэл байна байһан байгаа бээ гэһэн үзүүгээр, тэрэн тухай таамаггаар тобиолол хэлэрхөөд яодах ушар хэндэмнайше үзэгдэлт бэш гү?

Хэжнэгийн арадай театр Улаан-Удэдэ хоёр үдэр соо гастроль хэлэ, Ч. Антимова «Эхын тарлалан», А. Салынскин «Барабанщица» гэгээн зохиолуудад табигданан жүжгүүдэ харуулаһан гэһэн хураг дуулааһаа, байланыш тоогоод орхогүй нэм. Хүдөөгэй уран найханай хүдэмэринэй эдэвхтэй үзүүлэн наадан тэрэ бээ даа гэһэн мэдэрэлт доохиин би байһе буюу нүү.

Харин түрүүшн үдэш Гүрэнэй орд драматическа театрай сценэ дээрэ «Эхын тарлалан», хоёрдох үдэш «Ажалай Улаан Тугай» орденот буряад драмын академическа театрай «Барабанщица» гэһэн жүжгүүдэ харуулаһаа, өөрийнэй ханамжыг эрид хубилгаа баатай болоо. Алинигыша

Харин түрүүшн үдэш Гүрэнэй орд драматическа театрай сценэ дээрэ «Эхын тарлалан», хоёрдох үдэш «Ажалай Улаан Тугай» орденот буряад драмын академическа театрай «Барабанщица» гэһэн жүжгүүдэ харуулаһаа, өөрийнэй ханамжыг эрид хубилгаа баатай болоо. Алинигыша

Харин түрүүшн үдэш Гүрэнэй орд драматическа театрай сценэ дээрэ «Эхын тарлалан», хоёрдох үдэш «Ажалай Улаан Тугай» орденот буряад драмын академическа театрай «Барабанщица» гэһэн жүжгүүдэ харуулаһаа, өөрийнэй ханамжыг эрид хубилгаа баатай болоо. Алинигыша

Харин түрүүшн үдэш Гүрэнэй орд драматическа театрай сценэ дээрэ «Эхын тарлалан», хоёрдох үдэш «Ажалай Улаан Тугай» орденот буряад драмын академическа театрай «Барабанщица» гэһэн жүжгүүдэ харуулаһаа, өөрийнэй ханамжыг эрид хубилгаа баатай болоо. Алинигыша

Б. ЦЫРЕНОВА,
Яруунын районной депутатудай Эгэтын-Адагай сомоний Советэй гүйсэдкомой түрүүлгш.

ТҮЛӨӨЛӨГШЭД ТООСОНО

жэ шадаһан юм. Энэ предпритийн коллективэ збэй зэ тэй бүлэ боложо, амжалттайгаар ажаллагда байна. Тэднэй дунда ажлаар түрүүшүдэй, эрхим хүдэлмэришдэ олон.

Н. С. Кербаиновой хүтэлбэрдлэг модо бэлдэхгэдэ брөгиднэйд арбан нэгдэхдэ төбөн жэлэй дүрбэдхэн жэлые ажлаар үндэр амжалтануудеар түгэсхөө. Ажлын хүдэлмэришдэй дундаһаа В. С. Проценко, В. А. Шакурор, М. Т. Матвеев, Е. В. Гараев гэһэдэй нэрые омогорхойгоор дүрдэхээр.

Тимжээ ажлын директоо өөрөө энэл коллективтэ гуша гаран жэлэй туршада ажаллажа ябана.

Улаан Тугай ордон байгуулагда һэн. Граждан даянай үсдэ гаргагданан баатаршалын түлөө 15 мянган хүн энэ ордонсорт шагналдаһан юм.

1930 оной апрелин 6-да гүрэнэй эгээл дээдэ шагнал «Ленинэй ордон бин болгодожо, социализм байгуулагданай интернациональна баатаршалын» Эхэ ормоний үндэр сэгнэлэн юм. Манай гүрэнэй хилын сөөнхэй бэлдэнүүдэ болон фашист Германия буга сохилгын тулалдаанууде шударгыгаар, бээ ганмангүй хоошдаһанан түлөө 4200 совет сэрэгтэй Советск Союзд Герман нэрэ эргэж олгодоһон, тэрэ тоодо 16 хүн хоёр дахин хүртэһэн байгаа.

Советск Союзд Герой болон харин гүрэнүүдэй хүнүүдэй эрхэндүү ном соо тоологдон. Отакар Ярош гэж чехословак эрхэтэндэ энэ үндэр нэрэ зэргэ Эсэг оронс хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ гададын эрхэтэд сооһоо эгээл түрүүлэн олгодоо һэн.

Манай Советск Союзд Геройнуудай дунда Эсэг оронс хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ баатаршалга гарганангаа түлөө Алдар Солонгийнба шатын орденуудаар шагнагданан хүнүүдэ бии. Тэдэ дүрбэн хүн юм. Гердинин ахалаша сержант А. Алешин, младша лейтенант И. Драченко, гвардин старшина П. Дубинда болон ахалаша сержант Н. Кузнецов гэһэдэ болно.

Эсэг оронс хамгаалгын Агууехэ дайнай дүррэхэ үедэ хамваатй түүхэтэ-бүрдлэлэй очеркунудын эхэ хонирхоомоор, Фашист Германиян боогошолого доро байһан Европаны арадуудыг сүлөөлэхэ талаар совет сэрэгтэдэй гаргашалыг үзүүлэхэ хэрэгтэй байхад, эрхим хүдэлмэришдэ олон.

Унхөөрөөшөө, энэ хууринда бэрлгын хүдэлмэри шаһартайгаар, түргэнээр хэлэгдэ гэжэ тэмдэглэхээр, нүүлэй 4 жэлэй туршада энэ мянга гаран дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрүүдэ бэригдэ.



Т. ХОРОШИХ.

Улаан Тугай ордон байгуулагда һэн. Граждан даянай үсдэ гаргагданан баатаршалын түлөө 15 мянган хүн энэ ордонсорт шагналдаһан юм.

1930 оной апрелин 6-да гүрэнэй эгээл дээдэ шагнал «Ленинэй ордон бин болгодожо, социализм байгуулагданай интернациональна баатаршалын» Эхэ ормоний үндэр сэгнэлэн юм. Манай гүрэнэй хилын сөөнхэй бэлдэнүүдэ болон фашист Германия буга сохилгын тулалдаанууде шударгыгаар, бээ ганмангүй хоошдаһанан түлөө 4200 совет сэрэгтэй Советск Союзд Герман нэрэ эргэж олгодоһон, тэрэ тоодо 16 хүн хоёр дахин хүртэһэн байгаа.

Советск Союзд Герой болон харин гүрэнүүдэй хүнүүдэй эрхэндүү ном соо тоологдон. Отакар Ярош гэж чехословак эрхэтэндэ энэ үндэр нэрэ зэргэ Эсэг оронс хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ гададын эрхэтэд сооһоо эгээл түрүүлэн олгодоо һэн.

Манай Советск Союзд Геройнуудай дунда Эсэг оронс хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ баатаршалга гарганангаа түлөө Алдар Солонгийнба шатын орденуудаар шагнагданан хүнүүдэ бии. Тэдэ дүрбэн хүн юм. Гердинин ахалаша сержант А. Алешин, младша лейтенант И. Драченко, гвардин старшина П. Дубинда болон ахалаша сержант Н. Кузнецов гэһэдэ болно.

Эсэг оронс хамгаалгын Агууехэ дайнай дүррэхэ үедэ хамваатй түүхэтэ-бүрдлэлэй очеркунудын эхэ хонирхоомоор, Фашист Германиян боогошолого доро байһан Европаны арадуудыг сүлөөлэхэ талаар совет сэрэгтэдэй гаргашалыг үзүүлэхэ хэрэгтэй байхад, эрхим хүдэлмэришдэ олон.

Унхөөрөөшөө, энэ хууринда бэрлгын хүдэлмэри шаһартайгаар, түргэнээр хэлэгдэ гэжэ тэмдэглэхээр, нүүлэй 4 жэлэй туршада энэ мянга гаран дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрүүдэ бэригдэ.

УРАН ГАРТАЙ ЭХЭНЭР

Жэлдэ нэгэл дахин—хабар-таа ундэр хада газарай Чуйска гол «Агууогоор хушагдадаг, гол горхол урдааг, элдбэ үнэгын сөгүүдэй халбаржа байһе харжа болохо юм. Харин Хадата Алтайн Тобелер тосхондо ажлуудаг Чойэй Имамидиевагай гэртэ түрхэрен жэлэй туршада хабар оршо. Нон шингээр үзэгдэдэг. Тэрэн оһон национальна хибсүүдтэ—сырмагуудта хабарай бүхы үнгэ будагууд амиды шингээр үзэгдэдэг. Тэрэ атономито область дотороо мэдээтэй уран гартан юм.

Урдан нимэ һэви хибсүүдэ өхө ноуеса нэгэ үеһөө нүгөөлдэ дамжуулагдадаг гал горхол урдааг, элдбэ үнэгын сөгүүдэй халбаржа байһе харжа болохо юм. Харин Хадата Алтайн Тобелер тосхондо ажлуудаг Чойэй Имамидиевагай гэртэ түрхэрен жэлэй туршада хабар оршо. Нон шингээр үзэгдэдэг. Тэрэн оһон национальна хибсүүдтэ—сырмагуудта хабарай бүхы үнгэ будагууд амиды шингээр үзэгдэдэг. Тэрэ атономито область дотороо мэдээтэй уран гартан юм.

Урдан нимэ һэви хибсүүдэ өхө ноуеса нэгэ үеһөө нүгөөлдэ дамжуулагдадаг гал горхол урдааг, элдбэ үнэгын сөгүүдэй халбаржа байһе харжа болохо юм. Харин Хадата Алтайн Тобелер тосхондо ажлуудаг Чойэй Имамидиевагай гэртэ түрхэрен жэлэй туршада хабар оршо. Нон шингээр үзэгдэдэг. Тэрэн оһон национальна хибсүүдтэ—сырмагуудта хабарай бүхы үнгэ будагууд амиды шингээр үзэгдэдэг. Тэрэ атономито область дотороо мэдээтэй уран гартан юм.

Урдан нимэ һэви хибсүүдэ өхө ноуеса нэгэ үеһөө нүгөөлдэ дамжуулагдадаг гал горхол урдааг, элдбэ үнэгын сөгүүдэй халбаржа байһе харжа болохо юм. Харин Хадата Алтайн Тобелер тосхондо ажлуудаг Чойэй Имамидиевагай гэртэ түрхэрен жэлэй туршада хабар оршо. Нон шингээр үзэгдэдэг. Тэрэн оһон национальна хибсүүдтэ—сырмагуудта хабарай бүхы үнгэ будагууд амиды шингээр үзэгдэдэг. Тэрэ атономито область дотороо мэдээтэй уран гартан юм.

ИННУДАЙ АРШАЛГА ЭЭ МҮНХЭ

Улаан Тугай ордон байгуулагда һэн. Граждан даянай үсдэ гаргагданан баатаршалын түлөө 15 мянган хүн энэ ордонсорт шагналдаһан юм.

1930 оной апрелин 6-да гүрэнэй эгээл дээдэ шагнал «Ленинэй ордон бин болгодожо, социализм байгуулагданай интернациональна баатаршалын» Эхэ ормоний үндэр сэгнэлэн юм. Манай гүрэнэй хилын сөөнхэй бэлдэнүүдэ болон фашист Германия буга сохилгын тулалдаанууде шударгыгаар, бээ ганмангүй хоошдаһанан түлөө 4200 совет сэрэгтэй Советск Союзд Герман нэрэ эргэж олгодоһон, тэрэ тоодо 16 хүн хоёр дахин хүртэһэн байгаа.

Советск Союзд Герой болон харин гүрэнүүдэй хүнүүдэй эрхэндүү ном соо тоологдон. Отакар Ярош гэж чехословак эрхэтэндэ энэ үндэр нэрэ зэргэ Эсэг оронс хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ гададын эрхэтэд сооһоо эгээл түрүүлэн олгодоо һэн.

Манай Советск Союзд Геройнуудай дунда Эсэг оронс хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ баатаршалга гарганангаа түлөө Алдар Солонгийнба шатын орденуудаар шагнагданан хүнүүдэ бии. Тэдэ дүрбэн хүн юм. Гердинин ахалаша сержант А. Алешин, младша лейтенант И. Драченко, гвардин старшина П. Дубинда болон ахалаша сержант Н. Кузнецов гэһэдэ болно.

Эсэг оронс хамгаалгын Агууехэ дайнай дүррэхэ үедэ хамваатй түүхэтэ-бүрдлэлэй очеркунудын эхэ хонирхоомоор, Фашист Германиян боогошолого доро байһан Европаны арадуудыг сүлөөлэхэ талаар совет сэрэгтэдэй гаргашалыг үзүүлэхэ хэрэгтэй байхад, эрхим хүдэлмэришдэ олон.

Унхөөрөөшөө, энэ хууринда бэрлгын хүдэлмэри шаһартайгаар, түргэнээр хэлэгдэ гэжэ тэмдэглэхээр, нүүлэй 4 жэлэй туршада энэ мянга гаран дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрүүдэ бэригдэ.

ТАСС АПН ХИЛЫН СААНАНАА

ВАРШАВАДА БОЛОҮОН БАЯР ӨҮӨЛӨЛ

ВАРШАВА. Фашист булим-тарашалыг Польшын нилс-лэй хотыг сүүлһөөр 40 жэлэй ойдо зориулагданай, Варшавска Арадай Советдэй баяр сессии январин 16-да эгээд болоо.

Урдан нимэ һэви хибсүүдэ өхө ноуеса нэгэ үеһөө нүгөөлдэ дамжуулагдадаг гал горхол урдааг, элдбэ үнэгын сөгүүдэй халбаржа байһе харжа болохо юм. Харин Хадата Алтайн Тобелер тосхондо ажлуудаг Чойэй Имамидиевагай гэртэ түрхэрен жэлэй туршада хабар оршо. Нон шингээр үзэгдэдэг. Тэрэн оһон национальна хибсүүдтэ—сырмагуудта хабарай бүхы үнгэ будагууд амиды шингээр үзэгдэдэг. Тэрэ атономито область дотороо мэдээтэй уран гартан юм.

Урдан нимэ һэви хибсүүдэ өхө ноуеса нэгэ үеһөө нүгөөлдэ дамжуулагдадаг гал горхол урдааг, элдбэ үнэгын сөгүүдэй халбаржа байһе харжа болохо юм. Харин Хадата Алтайн Тобелер тосхондо ажлуудаг Чойэй Имамидиевагай гэртэ түрхэрен жэлэй туршада хабар оршо. Нон шингээр үзэгдэдэг. Тэрэн оһон национальна хибсүүдтэ—сырмагуудта хабарай бүхы үнгэ будагууд амиды шингээр үзэгдэдэг. Тэрэ атономито область дотороо мэдээтэй уран гартан юм.

Урдан нимэ һэви хибсүүдэ өхө ноуеса нэгэ үеһөө нүгөөлдэ дамжуулагдадаг гал горхол урдааг, элдбэ үнэгын сөгүүдэй халбаржа байһе харжа болохо юм. Харин Хадата Алтайн Тобелер тосхондо ажлуудаг Чойэй Имамидиевагай гэртэ түрхэрен жэлэй туршада хабар оршо. Нон шингээр үзэгдэдэг. Тэрэн оһон национальна хибсүүдтэ—сырмагуудта хабарай бүхы үнгэ будагууд амиды шингээр үзэгдэдэг. Тэрэ атономито область дотороо мэдээтэй уран гартан юм.

ИНДИН ПАРЛАМЕНТЫН СЕССИ

ДЕЛИ. Шэнэ зарлалай парламентын элжээтэ бэшэ сессии эндэ нэгдэб. Тэрэнэй хүдэлмэри 11 үдэр соо үргэлжлэхэ юм.

Урдан нимэ һэви хибсүүдэ өхө ноуеса нэгэ үеһөө нүгөөлдэ дамжуулагдадаг гал горхол урдааг, элдбэ үнэгын сөгүүдэй халбаржа байһе харжа болохо юм. Харин Хадата Алтайн Тобелер тосхондо ажлуудаг Чойэй Имамидиевагай гэртэ түрхэрен жэлэй туршада хабар оршо. Нон шингээр үзэгдэдэг. Тэрэн оһон национальна хибсүүдтэ—сырмагуудта хабарай бүхы үнгэ будагууд амиды шингээр үзэгдэдэг. Тэрэ атономито область дотороо мэдээтэй уран гартан юм.

Урдан нимэ һэви хибсүүдэ өхө ноуеса нэгэ үеһөө нүгөөлдэ дамжуулагдадаг гал горхол урдааг, элдбэ үнэгын сөгүүдэй халбаржа байһе харжа болохо юм. Харин Хадата Алтайн Тобелер тосхондо ажлуудаг Чойэй Имамидиевагай гэртэ түрхэрен жэлэй туршада хабар оршо. Нон шингээр үзэгдэдэг. Тэрэн оһон национальна хибсүүдтэ—сырмагуудта хабарай бүхы үнгэ будагууд амиды шингээр үзэгдэдэг. Тэрэ атономито область дотороо мэдээтэй уран гартан юм.

Урдан нимэ һэви хибсүүдэ өхө ноуеса нэгэ үеһөө нүгөөлдэ дамжуулагдадаг гал горхол урдааг, элдбэ үнэгын сөгүүдэй халбаржа байһе харжа болохо юм. Харин Хадата Алтайн Тобелер тосхондо ажлуудаг Чойэй Имамидиевагай гэртэ түрхэрен жэлэй туршада хабар оршо. Нон шингээр үзэгдэдэг. Тэрэн оһон национальна хибсүүдтэ—сырмагуудта хабарай бүхы үнгэ будагууд амиды шингээр үзэгдэдэг. Тэрэ атономито область дотороо мэдээтэй уран гартан юм.

АВКЭ НЭЭГДЭЭ

Улаан Тугай ордон байгуулагда һэн. Граждан даянай үсдэ гаргагданан баатаршалын түлөө 15 мянган хүн энэ ордонсорт шагналдаһан юм.

1930 оной апрелин 6-да гүрэнэй эгээл дээдэ шагнал «Ленинэй ордон бин болгодожо, социализм байгуулагданай интернациональна баатаршалын» Эхэ ормоний үндэр сэгнэлэн юм. Манай гүрэнэй хилын сөөнхэй бэлдэнүүдэ болон фашист Германия буга сохилгын тулалдаанууде шударгыгаар, бээ ганмангүй хоошдаһанан түлөө 4200 совет сэрэгтэй Советск Союзд Герман нэрэ эргэж олгодоһон, тэрэ тоодо 16 хүн хоёр дахин хүртэһэн байгаа.

Советск Союзд Герой болон харин гүрэнүүдэй хүнүүдэй эрхэндүү ном соо тоологдон. Отакар Ярош гэж чехословак эрхэтэндэ энэ үндэр нэрэ зэргэ Эсэг оронс хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ гададын эрхэтэд сооһоо эгээл түрүүлэн олгодоо һэн.

Манай Советск Союзд Геройнуудай дунда Эсэг оронс хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ баатаршалга гарганангаа түлөө Алдар Солонгийнба шатын орденуудаар шагнагданан хүнүүдэ бии. Тэдэ дүрбэн хүн юм. Гердинин ахалаша сержант А. Алешин, младша лейтенант И. Драченко, гвардин старшина П. Дубинда болон ахалаша сержант Н. Кузнецов гэһэдэ болно.

Эсэг оронс хамгаалгын Агууехэ дайнай дүррэхэ үедэ хамваатй түүхэтэ-бүрдлэлэй очеркунудын эхэ хонирхоомоор, Фашист Германиян боогошолого доро байһан Европаны арадуудыг сүлөөлэхэ талаар совет сэрэгтэдэй гаргашалыг үзүүлэхэ хэрэгтэй байхад, эрхим хүдэлмэришдэ олон.

Унхөөрөөшөө, энэ хууринда бэрлгын хүдэлмэри шаһартайгаар, түргэнээр хэлэгдэ гэжэ тэмдэглэхээр, нүүлэй 4 жэлэй туршада энэ мянга гаран дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрүүдэ бэригдэ.

Унхөөрөөшөө, энэ хууринда бэрлгын хүдэлмэри шаһартайгаар, түргэнээр хэлэгдэ гэжэ тэмдэглэхээр, нүүлэй 4 жэлэй туршада энэ мянга гаран дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрүүдэ бэригдэ.



ХҮДӨӨГЭЙХИДТЭ АЙЛШАЛНА

Мүнөө үедэ, нийтин малай үбэлжэлгын түлэг хагада, Улаан-Удэ хотын эмхи зургаануудай, фабрика, заводуудай, мүн дээдэ болон тухай дунда хургуулинуудай уран найханай коллективууд хүдөө гэржэе, малшада концерт-наада харуула.

Нарин сэмбин комбинадэй «Текстильщик» гэжэ соёлой байшанай коллектив Хэжэнгын районий малшад, заводуудай үбэлжүүлүүдээр эжаба, дүн хамта 200 гаад ажалдашай урда концертнэ программаа харуула. Мүн лэ энэ районий «50 лет Октября» солхозой ажалдаш Бурядай хүдөө ажлын институтид студентэй «Алтан Булаг» гэжэ ансамблин бэлгитэн айлшалад бусаба.

Монгол оронхоо ерээд, Зүүн Сибирийн соёлой институтид хуралсажа байдаг бүлэг студентэн Загарайн, Кабанский районуудай мал ажалай ферманүүдээр эжаба, концертнууды табта. Мүн лэ энэ институтид «Якутчока» гэжэ ансамбль Хяагтын районий ажынуудай түб буусануудаар, холын ферманүүдээр эжаба, 800 гаран хүн зонодо уран бэлгигээ харуула.

Тийхэдэ Улаан-Удын медицинскэ училищин хурагдашай агитбригада Улаан-Удын районий нү наалин болон гахайн фермын ажалдашда ошоно, концертнууды харуулаха гадна, «Архи»-ами наһанай дайсан» гэлэн темээр лекцинууды ушалан, «Санбиолетенынууды» гаргаһан байна.

Тэршэлэн судна бүтэлгээн заводой дуннай инструментальна ансамбль, ЛВРЗ-гэй Соёлой ордной болон «Теплоприбор» заводой уран найханай коллективууд Хорнин, Яруунын, Мухар-Шабэрэй районуудай хүдөөгэй ажалдашды уран бэлгигээрэ баясуулба.

Н. КРАСНОВА,
Улаан-Удын гүисэдэй
соёлой таһагай инспектор.

ЗОХЁОХЫ АЖАЛАЙНЬ ОИН БАЯРТА

наяхана Агын автономито округой олоничин гэнэхи Байшанарай училищин гүжэмэй багша, композитор Дагба Ринчиновэй түрээдөөр 50 жэлэин ба дохёой амжалын 30 жэлэй өмб бээр ёһололой оршон байдалда гэмдэглэбэ гээд «Забайкальскый рабочий» газетэд мэдээлэ.

Шулуутай буурайн юрын малша хүнэй түрэлэн энэ бэлгитэй хубуунэй нэрэ мүнөө бүхэй округ дотороо мэдээжэ болонхой, Тэрэнэй огсом до-роюу ялгагтай, уран хонгодо дуунууды Ага нотагай хүн зон хужарлан дууладаг, аян замтайгаа ёһотой хани болонгой юм. Хүжэмэй байгари дээрүүд, наада зугаа, концертнууд түрэнэй дуунуугуор үнэрдэггүй.

«РСФСР-эй соёлой габыаата хүдэлмэрлэгшэ» гэлэн хүндэтэ нэрэ ээргэдэ хүртэлэн энэ хүн залуу үетэинэ үнимхөө хойшо хүжэмдэ үнэрдэг.

Тэрэнэй гурбан басагад хүжэмэй тусхай хургуулинууды түгээхэжэ, округойгоо хургуулинууды багшала. Бэшыше үнэбүүдмэ хүжэмдэ дуратайгаар хүмүүжүүлэгдэхэй.

Арадай уран бэлгитэй искусствын олохон фестивалуудта лауреадтай нэрэ ээргэдэ хүртэлэн Дагба Ринчиновэй зохёохы ажал абуулгынгад халбаралгын түлэг соо ойногоо баярые утгаба.

Оин баяраары тэрэниэ

БҮЛГЭМЭЙ ПЛЕНУМ

Иаахан Бүхэроссын хоорой бүлгэмэй Бурядай отделение пленум болобо. Тэрэнэй Бүхэроссын хоорой бүлгэмэй эмихэдэгшээр 25 жэлэй ойдо зориулагдана байна.

Пленум дээрэ хоорой бүлгэмэй Бурядай отделение түрүүлэгшэ, СССР-эй арадай артист К. Базарсадаев элхэдэ хэбэ. Элихэдэ зүблэн хэлсэлгэдэ ЛВРЗ-гэй эршүүлэй академичскэ хоорые хүтэлбэрлэгшэ В. Хийнжигын, Улаан-Удын гургууликомой соёлой таһагы даагша В. Яценйо, хоорой бүлгэмэй Бурядай отделение түрүүлэгшын орглогшо, РИМЦ-гэй директор Н. Мадиев, композитор Б. Цырендашев болон бусад хабалдааса.

Н. ИЛЬИНА.

ЭЭЛЖЭЭТЭ СЕМИНАР

УЛААН-УДЭ хотын зохёохы ажалтай хүдэлмэрлэгшэдэй ээлжээтэ семинар үнэргэгдэбэ. Тэрэндэ республикын түб хотын гүжэмэй хургуулинуудай багшанар, театруудай артистууд, музейнуудай болон зохёохы ажалтаны холбоонуудай хүдэлмэрлэгшэд олооро хабалдааса.

Тус семинар дээрэ манай республикын Уран зурааша-дай холбооной түрүүлэгшэ, РСФСР-эй арадай уран зурааша Д.Н. Дугарова «Совет Буряда ороной искусстводо гэлэн нүдэл выставодо Индини нислэл Дели хотодохи СССР-эй соёлой түбтэ абаашан тухайгаа хөөржэ үгэбэ.

Наяхан Бурядай Уран зо-

УНЭМШЭЛГЭНҮҮД БАРИУЛАГДАБА

Шэгдар Дашевеич Байминов шүлэг бэшэжэ эхилээр үнэинэй. Буряда оронгойго байгалие, тэрэ тоодо Сахан үндэр уулайтэй сэлгэн хоймор Тунхэн нотага, тэндэхи бүхэр бэрэ ажалша улад зоноо магтан дуулаһан, мүн хүнүүдэй дундахи харилсаа холбоон тухай философско удхатай улам шүлэг, поэмууды олоор бэшэжэ, хэдэн нэм гаргууланхай.

Гол түлэб расказууд болон повестнууды бэшэдэг Константин Григорьевич Карнышев Эсэгэ оронхо хамгаалагч Агуеухэ дайнда хабалдаһан намтартай. Буряда оронгой хүдөө нотагуудай эжабайдалха набагшала бэ-шэлэн тэрэнэй зохёолнууды согсолборинууд республикын номой хэблээлээр хэдэн удаа гарган байха.

Б. НАМДАКОВ.

а маршалхаа Шэтээ ба Улаан-Удөө айшад олоороо эрээ. СССР-эй арадай артист Ким Базарсадаев Дагба Ринчиновэй дуунууды гүйсэдхөө. Байгалай үмэнын композиторнууд Л. Аверьянов, Б. Цырендашев гэгшэд хани нүхэрөө халуунаар амарша-ла. Шэтын позүүд Г. Граубин, М. Вишняков өөһдын-гөө шүлэгүүдые уншажа үгөө.

Һүүлдэнь Д. Ринчинов шэнэ дуунуудаа оорөө гүйсэдхөө.

АЛЛА ПУГАЧЁВ ОӨРЫНГӨӨ ӨЛБЭ БЭДЭРНЭЭ

«Дуулагдаг эхэнэр» гээд гэрэн тухай нэгэ сагта хэлэгдэн байдаг. Мүнөө энэ нимо тодорхойлоло хүсэд бэшэ шиггээр наһанда. Алла Пугачёва гансал дуушан бэшэ, харин олон дуунуудай, шүлэгүүдэй, гүжэмэй автор, бүтэлгэгшэ программануудай режиссер, киноактриса мүн. Совет хөгжмээтэ искусствын талаар гэгбяттай байна-нын түлөө А. Пугачёва РСФСР-эй арадай артистын нэрэ ээргэ хаяхан олгоодоо юм. Манай хөөрлөдөө амаршагаар эхилэбэ.

— Баяртай эжабэ даа,— гэжэ Алла Борисовна хэлэнэ. —Тээд наһаа зоборхойшог байгана. Арадай артистка гэлэн үгэнүүдтэй тон эхэ харуусалга тохоно бууу. Энэ нэрэ ээргэдэ хүрэхын тула ажаллах хэрэгтэй.

К. НАДЕЖДИНА.

КИНО ИНАГ

Энэ «Дуран ба гулабхаанууд» (Любовь и голуби) гэжэ фильм соо онсо тиймэ үйлэ огтоше болонгойгүй. Үнэргээр эрээ наа, данше наа юрын, юрэдэ, хаанаше бололо байдга борю юрөөнэй үйлэ хэрэгтэй дахинаа ушарнабди гэхэ юм гү, али тиймэ ушарше эхрэн дээрэ харанабди. Заха хизааргүй Сибирийн гүн соо түбичлэн нэгэ тосхондо тоныше юрын Василий гэжэ нэрэтэй дүшндөө дүтлэжэ ябаһан аад, үхибүүн шэнги тобоогүй тунгалаг сэдхэлтэй, баһал юрын мэргэжлэ-тэй — ой модоной ажыдаа хүдэлдэг хүн ажанууна. Үхибүүдныше үндэцхэй, Лена хубуунинь энэ мэз армин албанда мордохобо байна. Хоёр басагадныше борбо дээрэ гаража боргожонхой. Тээ өөрөө Василий үхибүүн наһанайгаа зангыс орхөгшэй, гулабхаануудые үсхэбэрлэдэг нэгэ тиймэ таталоуртай. Үлгөө бури эртэлэн бодоод, үндэр гэгшүүрээр гэр дээрэ гаража, сэнхир-хүхэ гулабхаанууды сэлмэг тэнгэри өөдэ татада, харабшалан байжа хойноһон хараха юм. Хирэ хирэ болоод лэ хирэтэй хургануудаа амандаа хэдэ, шүүрээ эхэрээшэ абана. Тийхэдээ Василий (тэрэнэй ролинше шадлар бэрхээр артист Александр Михайлов гүйсэдхэнэ) ёһотой гол жаргалтайгаа хойшолоогүйгөө мэдэрэн. Сэдхэн хэлэхэдэ, тэрэнэй гулабхаануудаа дурлалын бүхэй жама ёһонхоо жаах үнэргэ-шэнэ гү гэжэ нэгэлжээрэ. Жэ-шээлхэдэ, хүүгэдтэй хубаһан абаха гэжэ Нада хамганайгаа (артистка Н. Дорошина) ноу-хан мүнгынен Василий олоод, шэнэ гулабхаанууды худалдажа абажархиха юм. Эишэше ушарта, минихе гулабхаануудаа агул-гул» гэгдэжэ на-наа сэдхэл дүүрэн нүхэдэн,

хамганайн сүхалдахан харагшадта яһана ойлогсотой. Бээ бээдэ эхээр дурлалсажа айл болон хоёртой үдэр хонго-гуудай инжэл үнэргэжэ байлган хэдыше болотор үргэлжлэхэ юм нэм, бу мэдэе. Зүүгөө тэдэнэй эжабайдалда баһа нэгэ наһагдаггүйше наа, юрын лэ юумэн бололо, фильмин хүжэлтэ шэнэ эхи эжаба, шэнэ гортгоор эрвэлдэһэн. Ушар юуб гэгдэхэдэ, Василий Кузкин, ажал дээрэ ябатарба, молондо хүлөө дайруулжа, түлөөнэйгүе питевокомо баку хото амархаа, аргауулахаа мордохо бололошо. Эндэл Нада наһанайгаа нүхэрэй абаи зан, гүлмэриен, гэнэн хонгорынен, мэдхэгү сэдхэлтэйнен хани мэдэхэ нэн тула наһата бололо. ахар хаана байһан Баку худар элэгээхүүе оролодо. Тээд үхүүлэй һүүлдэ Василий курорт ошоно, Неднин айһанын гүн үндэцхэйн гүйдэд баталагана. Юуб гэгдэхэдэ, буруугай бэлшээрлээд бүтэйлэгшэй Василийнай тэндэ ошомсоороо «хара наһатайгаар» Раисын (СССР-эй арадай артистка Л. Гурченко), хэһан «хэзуулида» данше наа бэлэхээр орошоно бшуу. Наһанан тэд ондоо энэ таабартайхан эхээрине хараха-лаа, хотуу хүндэл болоншон Василий гэгтээ юутэйгээше мартаад, гэдгээрэ харангуй дахадэ ябахаа. Һүүлэй һүүлдэ гэнэ эрхэн шэнэ дуранда «Сэнхир» Василий Кузкин Сибири нотага бусажа, инга дурата Надагатаа һөөргөө нилэнэ. Инжэлэ дуран илана, инжэлэ эдэ хоёр урдана эгнэдэггүй байһан ду-раша шэнээр эгнэжэ һурана.

Иимэл даа тус фильмин тон юрын, дабтандан, ажабайдалда саг үргэлжэ болонгой байдаг ушарһаа үндэцхэй уда-наа сэдхэл дүүрэн нүхэдэн, гал удан, гол героинуудай сэдхэлэй тэмсэл, эршээтэй талыс дээрээшэе жэжээтэй байгаа бшуу. Энэни хани ойлогһон режиссер агшам ууршаһе гол зорилго-гоо анхаралаа хулжангүй, уйынен яаралгүй шамдуугаар хүжөөн урадхуула. Тийгэ-лэн — эхрэн дээрэ нүхэрлэн юрын ба гайхалгүй үйлэ эхэрүүдтэ бэшэ, харин тэрэнэй хойшолонууд туншаа харагшад амар тошолол хэхэ болон асуудалда фильмин авторнууд анхаралаа хандуула. Үнэхөөрөөшэ, энэ үнэргээрэ юрын үйлэ хэрэгүүдые, энэ-дэй аял ааша, хүхиюу шог зугааа — ёһотойл арадай ко-медии гү, али водевил гэгжэ наһаахар — сэдхэл зүрхөөрөө сэнгэн хаража, шагнажа һуу-хадхаа, саанла нэгэл бодолой ухаанһаа алдангүйбди. Тэрэ юуб гэгдэхэдэ, бээ бээдэ инга дуратай энэ хоёр сэмбэр сэхэ хүнүүд үнэхөөрөө хэтэдэ хажэ сэгнэмээр.

ДУРАНАЙ ГУЛАБХААНУУД

Фильмне найруулан таби-хан режиссер Владимир Меньш-ский сценаринь шог зугаатай, энэдэгтэй талыс дээрээшэе гү, али бага-сага хоороо ханахаше гэжэ огто оролодо-гүй, харин шадлаа наа, байһан соонь зураглан харуулахы эр-мэлзэнэ. Тийхэдэ гол шухал-лэн — эхрэн дээрэ нүхэрлэн юрын ба гайхалгүй үйлэ эхэрүүдтэ бэшэ, харин тэрэнэй хойшолонууд туншаа харагшад амар тошолол хэхэ болон асуудалда фильмин авторнууд анхаралаа хандуула. Үнэхөөрөөшэ, энэ үнэргээрэ юрын үйлэ хэрэгүүдые, энэ-дэй аял ааша, хүхиюу шог зугааа — ёһотойл арадай ко-медии гү, али водевил гэгжэ наһаахар — сэдхэл зүрхөөрөө сэнгэн хаража, шагнажа һуу-хадхаа, саанла нэгэл бодолой ухаанһаа алдангүйбди. Тэрэ юуб гэгдэхэдэ, бээ бээдэ инга дуратай энэ хоёр сэмбэр сэхэ хүнүүд үнэхөөрөө хэтэдэ хажэ сэгнэмээр.

Энэ фильмин гол рольнуудта наһанан артистнууд Александр Михайлов Нина Дорошина хоёрой габыаа эхэр даа. Тийхэдэ СССР-эй арадай артистка Людмила Гурченко эндэ дабтагдашгүй, онсо өөрсэ абартай, хуби заяатай эхэрэй образыне түб дүүрэнээр харуула гэжэ наһанда. Тэрэнэй наһанан героинэ — Раиса — имгалт хүр-дэ бингаа зол жаргал, өөр тухайгаа наһата бололо абдар гүн гэжэ харагдаха абаһаар ойлогдоно. Тиймэл хадаа гэлэн хонгор Василида нэгэ удх-шын туршада «буугули хад-жа», һүүлэй һүүлдэ гэгтээ аббад абаһана бшуу. Зүүгөө эндэше гансаардан жарганан энэ эхээрине гэмнэхэе бу-яарая. Тэрэни хани ойлог-гоо эрэгтэй. Хүндэ хүшэр орбо ажабайдалы аргамжада орболоһон, халуун шулуу



наһаа долбоһон Раисыне һүүлэй һүүлдэ гэмнэхэ бэшэ, харин хайрала мэдэрлэгч фильм турүүлэ. Юрлөөл, Людмила Гурченконы «мүү шэнжэтэйше» героин бололо наһананайн, тэрэнэй мэргэ-жэл шадбери, гүнзгэй мэдэр-лэл фильмин амжалтада эхэ удха шарартай болоһонны гайхалтай бэшэ. Тийхэдэ Сер-гей Юрскин, Наталья Теня-кова гэгшэдэй — олохон лэ комедийн фильмүүдэ наа-шалан мэдээтэ артистнууды «Дуран ба гулабхаанууд» гэжэ нэрэн хэлэхэ дуран һүүлэй һүү-лдэ хүрэнэ.

«Василин дахинаа түрэл тосхондоо түбичнээ, өөрин-гөө гараар барихан гэр дээрэ гаранхай сэнхир-хүхэ гулабхаануудаа Сибирийн заха хизааргүй сэлмэг тэнгэри өөдэ татада, хойноһон сорто-тойгоор эхэрэн: «Нидэгты, гулабхаануудин!» — гэжэ сэдх-чэ эрхээс доһогһон шэбшэн байхыс харахада, баясааар, «Нидэгты инга дуранай, ёһо-дой киргүгү сөбэр инга ду-ранай гулабхаанууд» гэжэ нэрэн хэлэхэ дуран һүүлэй һүү-лдэ хүрэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: фильмнээ хэлгэ.

А. ЖАЛСАНОВ.

ХИРАНАЙ НУУР ТУХАЙ

Хяагтын музейн номуудай нэн жасын хизаар ороноо шэн-жэлэн удхатай номууд онсо анхарал татадаг. Байгалай үмэ-нхи хизаары, мүн Хяагта нотагай түүхые олон тала-наа зургаалан номууд энэ дэ сугуулагдаһан юм. Эр-дэмэй болон нийтин мэдээжэ ажал ябуулгагдахы зохёол-нууд соо манай түрэл хизаар-нууд үнү холын ба мүнөөдэр-тэй түүхэ тодоор харуула-данхай. Жэшээлхэдэ, науца экспедицинуудай болон мэдээжэ очекнуудай энэ хад-дэглэгдэжа байдаг тоосоо-нууд дотор хизаар нотагай манай байгалиин баялигууд тухай дэлгэрэнгээр хэлгэ-дэнхэй. Жэшээ болгон горно инженер П. Н. Бутыриной «Буряад-Монголой республи-кын даһанай нуурууд» гэлэн очеркы энэ дурдалт. Тэрэ 1925 ондо Верхне-улинскда амандаа брошюра болгондон хэблэгдэнэн юм. Республикын байгалиин бая-лигууд тухай мэдээнууды догсолжо, олоной хонорто дамжуула зорилгоор БМАССР-эй Гүрэнэй түсбэлгын ко-мисси тиймээрхү брошюра-нууды тэрэ үедэ гаргуулада-байгаа юм. Республикын элд-дэбэ районууда оршодог да-һанай нуурууд тухай тайла-баран бэшээлхэдэ, очекын автор хожомой сэгтэ тэдэнэй промышленна талээр ашаг-

лагдаха арга боломжын удха шарыше онсо харадаа абан-һан байгаа. Очерк дотор эр-лэдгэн нууруудай тоодо Хираанай нуурта автор ан-харан юм. Гэгтээтэй хамта рес-публикын олонхи нуурууд тэрэ сагта бага ээргээр, үг-ыше наа, оройдоошые шэн-жэлэгдэггүй байгаа нэн. Хи-раанай нуур тухай П. Н. Бу-тырин инжэжэ мэдээсэлэн бай-гаа: «Хираанай нуур хадаа Троицко-саавскын аймагта, Троицко-саавск хотоһоо зүүн тээ-шэ 30—32 модондо оршодог. Сүхэ гөлһоо хоёр модо зайда байдаг. 1885 онһоо захалжа энэ шамалы даһан абтана. Хүра бороотой үедэ нуурай нууруу нэгэ дүрбэлжэн модо хүртээрөө үргэдэгдэг, харин гүн газур үедэ шэргэжэ хажэ-ташдаг...» Урдын шэнжэлэг-шэд энэ нуурые тон үсөөн ушарта дурдан байна гэжэ академик В. А. Обручев тэм-дэлгэлэн байна. 18-дахы зуун жэлэдэ аяншалажа Паллес-гэгшэ замтайгаа тэмдэглэл соо дурдад лэ саашадаа зуун жэлэй турша соо дурсгэдгэ-ша нуур тухай шэнжэлэгшэд анхаргагүй байгаа. Харин үн-дээрэ зуун жэлэй нэһэн нуура-нууд нур тухай мэдээ-нүүд дахинаа абтажа эхилэн байдаг гээд П. Н. Бутырин бэшэн байгаа.

1850 ондо Хираанай нуур дээрэ Сибирийн линейнэ ба-

ТҮРЭЛ НОТАГАЙМНАЙ ТҮҮХЭНЭЭ

талһонуудай аргалэмжын гэдэжэ эхилээд бэлэй. Смирнич-кийн хүтэлбэри дотор тэрэ завод арбан нэгэн жэлэй турша-да 200155 пүүд даһа ша-нажа амжаһан байгаа. 1900 ондо Смирничкий дурсагда-ша уурхайһаа даһа абаха эрхээс коммерциин советник Коковиндо худалдаа нэн. Тэрэ үедэ нуурай оёрто бол-гоһалжа барихан ханатай ар-бан худалдаа даһа абадаг байгаа. Тийхэдэ бүлүүрнүү-дэсэ торогдоһон даһанатай хо-лһоо тунгаагдаха ёһотой усхай бассейнууд руу хобоонуудаар дамжуулагдадаг нэн. Даһан зунай сагта хатагдажа, үбэлэй үедэ хүргэгдэхэ холһоонууд-һаа илгэдэгдэ бэлэй. Даһан-һаа илгэдэһан холһоонууд соо эхэтэй байгаа. Тиймэхэдэ үнэргэн зуун жэлэй эрээд онуудаар Заневский тэндэ ка-устическа содын завод бай-гуула нэн.

Октябрийн революциин һүү-лээрше Хираанай нуур дээрэ даһан абажа байгаа. Жэ-шээлхэдэ, 1924 ондо Буряад-Монголой республикын нар-дэ илгаруулаха арганууды элрүүлээд, тэрэ уурхайһаа 25 жэлэй туршада даһа ол-зоборилхынен зүбшөөл гуй-һан юм. 1880 ондо Заневский Смирничкий хоёрто 1920 он болотор даһа абажа байхаар тэрэ уурхайн аренадэ үгтэ-һэн байна. Тийгээжэ уданше-гүй даһа шаһажа завод ба-

ригдаад, 1885 онһоо хүдэлгэг-дэжэ эхилээ бэлэй. Смирнич-кийн хүтэлбэри дотор тэрэ завод арбан нэгэн жэлэй турша-да 200155 пүүд даһа ша-нажа амжаһан байгаа. 1900 ондо Смирничкий дурсагда-ша уурхайһаа даһа абаха эрхээс коммерциин советник Коковиндо худалдаа нэн. Тэрэ үедэ нуурай оёрто бол-гоһалжа барихан ханатай ар-бан худалдаа даһа абадаг байгаа. Тийхэдэ бүлүүрнүү-дэсэ торогдоһон даһанатай хо-лһоо тунгаагдаха ёһотой усхай бассейнууд руу хобоонуудаар дамжуулагдадаг нэн. Даһан зунай сагта хатагдажа, үбэлэй үедэ хүргэгдэхэ холһоонууд-һаа илгэдэгдэ бэлэй. Даһан-һаа илгэдэһан холһоонууд соо эхэтэй байгаа. Тиймэхэдэ үнэргэн зуун жэлэй эрээд онуудаар Заневский тэндэ ка-устическа содын завод бай-гуула нэн.

Октябрийн революциин һүү-лээрше Хираанай нуур дээрэ даһан абажа байгаа. Жэ-шээлхэдэ, 1924 ондо Буряад-Монголой республикын нар-дэ илгаруулаха арганууды элрүүлээд, тэрэ уурхайһаа 25 жэлэй туршада даһа ол-зоборилхынен зүбшөөл гуй-һан юм. 1880 ондо Заневский Смирничкий хоёрто 1920 он болотор даһа абажа байхаар тэрэ уурхайн аренадэ үгтэ-һэн байна. Тийгээжэ уданше-гүй даһа шаһажа завод ба-

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгдэхэ хууданда. «Үзэм, жэтээгээр, гоё найханаар, гүн удхатайгаар» — түрүү бэшг. «Малай үбэлжэлгэ» — сугуула-бар, «Нийдалда хүртэгшэд» — мэдээлэгчүүдэй сугуулабар. «Нэгэ наһалтайгаар дэм-жэлгээ» — Л. Левченконы статья. Бүтээсоонца социалис мурьсео-нэй дневник.

Хөөрлөгч хууданда. Бу-хээсоонца социалис мурьсео-нэй дневник; «Нуга сөбшалан

СЭНХИР ЭХРЭН

Нэгдэхэи программа Москва, 9.00—«Время», 9.40 Угловной гимнастика, 9.55 — Социалис Ажалай Герой, Ленинскэ шангай лауреат, СССР-эй АН-эй вице-президент, академик Ю. А. Овчинниковтай хуралдагш, 10.35—Мордагай АССР-эй гүрэнэй дуу, хатарай «Умарина» ансамблин концерт, 11.15 — «Мать» — уран найханай фильм, 12.55 — Шэнэ Нонин, (13.00 хүртээр), 15.15 — Шэнэ Нонин, 15.35 — Баримтат фильм, 16.15—Ород хэлэн, 16.45 — Хо-реографическа найруулга, Улаан-Удэ, 17.10 — «Эрээ-дүйн сэргээлгэ» — наян хатуу-жалы киноочерк, 17.30—Нөв-хонхой ба Ивалгын ОПХ-гай хүнэй комплексууд тухай

дээрэ найдамтай баян ургаса абтаха» — Б. Тобшиноной статья. «Мурьсеоной үр дүн» — Г. Кузьменконы статья. «Хур-дан турганөөр» — Т. Усоль-цевгай репортаж.

Гурбадахи хууданда. «Ис-кусствын үргээ» — Д.Н. Дуга-ровой статья. Илалтын 40 жэлэй ойдо. «Висло-Одерско операция» — П. Батогой статья. Хилийн саанаһаа.

Дүрбэдэй хууданда. «Үе сагай суурьян» — В. Куртиягай статья. «Аэрофото-буула-барын туйлаһамаар» — В. Ло-шаковой мэдээлэл.

хөөрөөн, 18.00—Шэнэ Нонин, (буряадар), Москва, 18.10—«Онтохондо айшаар», «Кольца Альманзо-ра» Улаан-Удэ, 19.30—«Буряад хэлэй хэсхэлэ», Москва, 19.45—«Мүнөөдэр — түб дэлхэй дээрэ», Улаан-Удэ, 20.05—«Байгала» — мэдээлэлэй программа, 20.25—«Даһанһаа Витим хүр-дэгдэжэ» — Улаан-Удын кино-очерк. Москва, 20.55—Залуу дуу-шадай Бүтээсоонца IV кон-курс Останкинодахи концертын студийһаа дамжуулагдаха. 22.00 —«Время», 22.35—Конкурсын үргэлжлэлэ, 23.50—Баримта-та фильм, 00.20 «Мүнөөдэр» — түб дэлхэй дээрэ», 00.35—Санын спортоор дэлхэйн чемпи-онат, 30 км, Эрэшүүл, Ав-стриһаа дамжуулагдаха. ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА Москва, 9.00— Угловной гимнастика, 9.15—«Новые по-

клиники и жилой район» СССР-эй Министруудай Со-вөдэй шэгнда хүртэлэн эрдэм дэлгэрүүлгын фильм, 9.35, 10.35— Түүхэ, 4-дахы класс, 10.05, 14.00— Англи хэлэн, 11.05— Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм, 11.35, 12.40— В. Г. Ко-роленко, «Дети подземья», 12.05— «Байгалии шэнжэлгэ» дамжуулгын почто, 13.10,—Түү-хэ, 6-дахы класс, 13.40— География, 7-дахы класс, 14.10 —СССР-эй эхэ зурагай искус-ство, 15.10 — «Хуули мэдээт гүш», «Криминалистүүд эжажа худалдаг бэ» — 15.55 — К. Си-монов, «Шулуугууд, дневни-гүүд, дурсалганууд», 16.40— Улаан-Удэ, 16.45— Гремя-чиск тосхойной соёлой бай-шангай эхээрнүүдэй дуунай бүлэг дуулаха.

Москва, 17.10— Телефильм, 17.40— Совет дуунай концерт.

Улаан-Удэ, 17.45— «Хүдэл-гальше» — үйлдэборин фильм, Москва, 17.55— «Хүдэл-гальше» — үйлдэборин фильм, Улаан-Удэ, 18.00— «Хүдэл-гальше» — үйлдэборин фильм, Улаан-Удэ, 18.05— «Хүдэл-гальше» — үйлдэборин фильм, Улаан-Удэ, 18.10— «Хүдэл-гальше» — үйлдэборин фильм, Улаан-Удэ, 18.15— «Хүдэл-гальше» — үйлдэборин фильм, Улаан-Удэ, 18.20— «Хүдэл-гальше» — үйлдэборин фильм, Улаан-Удэ, 18.25— «Хүдэл-гальше» — үйлдэборин фильм, Улаан-Удэ, 18.30— «Хүдэл-гальше» — үйлдэборин фильм, Улаан-Удэ, 18.35— «Хүдэл-гальше» — үйлдэборин фильм, Улаан-Удэ, 18.40— «Хүдэл-гальше» — үйлдэборин фильм, Улаан-Удэ, 18.45— «Хүдэл-гальше» — үйлдэборин фильм, Улаан-Удэ, 18.50— «Хүдэл-гальше» — үйлдэборин фильм, Улаан-Удэ, 18.55— «Хүдэл-гальше» — үйлдэборин фильм, Улаан-Удэ, 19.00— «Хүдэл-гальше» — үйлдэборин фильм, Улаан-Удэ, 19.05— «Хүдэл-гальше» — үйлдэборин фильм, Улаан-Удэ, 19.10— «Хүдэл